

KARELIA-AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden koulutusohjelma

Joni Puustinen

TUOTETIETOJEN PÄIVITYSPROJEKTI

Opinnäytetyö
Tammikuu 2013

OPINNÄYTETYÖ
Tammikuu 2013
Liiketalouden koulutusohjelma
Karjalankatu 3
80200 JOENSUU
p. (013) 260 6800

Tekijä(t)
Joni Puustinen

Nimeke
Tuotetietojen päivitysprojekti

Toimeksiantaja
Valkoinen Risti Oy - Vita Korset Ab

Tiivistelmä

Suomessa siirrytään 2013 syksyllä käyttämään päivittäistoimialalla WS2-tuotetietopankkia. Jotta siirtymä olisi mahdollinen, on nykyisessä WS1 Sinfos-tuotetietopankissa olevat tiedot päivitettävä WS2-kelpoisiksi vuoden 2012 loppuun mennessä.

Tässä opinnäytetyössä käsitellään Valkoinen Risti Oy:ssä toteutettua tuotetietojen päivitysprojektiä. Projekti sai alkunsa yrityksen teknokemian osaston tuoteryhmäpäällikön ehdotuksesta.

Opinnäytetyössä kerrotaan, mikä on projekti, mitkä ovat sen eri vaiheet ja mitä eri osapuolia projektiorganisaatioissa yleensä on. Lisäksi käydään läpi projektityöskentelyn haasteita ja riskienhallintaa. Käytännön osuudessa kuvaillaan itse projektia, sen organisaatiota, eri vaiheita sekä muun muassa tiedonhankintamenetelmiä. Myös omaa roolia projektissa kuvaillaan.

Projektissa luotiin yrityksen kaikista keskusliikkeille myytävistä teknokemia- ja tuoksuosastojen tuotteista tuotetietolomakkeet, joista yrityksen tuotetietojen syöttövastaava syöttää tiedot varsinaiseen Sinfos-tuotetietokantaan. Projektin lopullisena päätavoitteena oli luoda yrityksen teknokemian ja tuoksujen tuoteryhmille virheetön Sinfos-tuotetietokanta vuoden 2012 loppuun mennessä.

Kieli
suomi

Sivuja 32

Asiasanat
projektityö, tuotetiedot, päivittäistavarat

Karelia
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

THESIS
January 2013
Degree Programme in Business
Economics
Karjalankatu 3
FIN 80200 JOENSUU
FINLAND
Tel. 358-13-260 6800

Author(s)
Joni Puustinen

Title
Product Information Update -Project

Commissioned by
Valkoinen Risti Oy - Vita Korset Ab

Abstract

In Finland the daily consumer goods business will start using WS2 product information database in 2013. To make the transition possible, the information in the current WS1 Sinfos-product information database has to be updated by the end of 2012 to meet the requirements of the WS2 system.

This thesis will discuss the product information update -project carried out in Valkoinen Risti Oy. The project was suggested by the product manager of the company's techno-chemical department.

This thesis will describe the basics of a project, its different phases and the roles found in a project organization. Also the challenges and risks of project work will be dealt with. In the practical part of this thesis the product information update -project, its organization, different phases of the project and for example information acquiring methods will be specified. Also my own role in the project will be described.

In the project, information datasheets were created of all the techno-chemical and perfume products that are sold to wholesale businesses. The datasheets will be used to enter the product information to the Sinfos -product information database. The final goal of the project was to create a flawless Sinfos-product information database to the company's techno-chemical and perfume departments by the end of 2012.

Language
Finnish

Pages 32

Keywords
project work, product information, daily consumer goods

Sisältö

1	Johdanto	5
1.1	Tausta	5
1.2	Opinnäytetyön tavoitteet ja rakenne.....	5
1.3	Menetelmälliset valinnat.....	6
2	Projektityöskentely	8
2.1	Projektin määrittelmä	8
2.2	Projektioorganisaatio.....	9
2.3	Projektin vaiheet.....	11
2.3.1	Tavoitteiden määrittely	12
2.3.2	Suunnittelu	12
2.3.3	Toteutus	13
2.3.4	Päätäminen.....	14
2.4	Projektin arviointi.....	15
2.5	Projektityöskentelyn haasteet ja edut.....	17
2.6	Riskien hallinta.....	19
3	GS1 Finland toimitusketjun tehostajana.....	22
3.1	Tuotetietojen oikeellisuus ja sen merkitys	22
3.2	Sinfos-tuotetietopankki.....	23
3.3	Siirtymä WS2-tuotetietopankkiin	23
4	Tuotetietojen päivitys-projekti.....	24
4.1	Yritys ja tuoteryhmät	24
4.2	Projektin aloitus ja tavoitteet	24
4.3	Projektioorganisaatio.....	25
4.4	Käytännön toteutus ja menetelmät.....	25
4.5	Projektin päävaiheet.....	26
4.5.1	Vanhoiden tuotetietojen tarkistus	27
4.5.2	Uusien tuotetietojen luominen	27
4.5.3	Tuotetietojen syöttäminen Sintos-tietopankkiin	27
4.6	Jatkoprojektit.....	28
4.7	Arvio projektista.....	28
5	Pohdinta.....	30
	Lähteet.....	31

1 Johdanto

1.1 Tausta

Ensikosketus projektityöskentelyyn syntyy suurimmalle osalle jo koulussa ryhmätöiden muodossa. Hyvin monet osallistuvat projektimaiseen toimintaan myös myöhemmin, työelämään päästyään. Projektityöskentely on tehokas tapa tehdä työtä, koska oikeaoppisesti toteutetussa projektissa kaikki tietävät roolinsa ja kaikilla on yhteinen tavoite.

Opinnäytetyöni aiheena on Valkoinen Risti Oy:ssä toteutettu tuotetietojenpäivitysprojekti. Halusin tehdä opinnäytetyöni tästä aiheesta, koska halusin aiheen olevan mahdollisimman käytännönläheinen ja sellainen, että yritys hyötyy siitä. Olen työskennellyt yrityksen varastovastaavan sijaisena ja sitä kautta oppinut tuntemaan yrityksen työntekijöitä, toimintatapoja ja sen maahantuomia sekä markkinoimia tuotteita. Projektin lopullisena tavoitteena oli luoda yrityksen tekemien ja tuoksujen tuoteryhmille Sinfos-tuotetietopankki 31.12.2012 mennessä.

1.2 Opinnäytetyön tavoitteet ja rakenne

Toiminnallinen opinnäytetyö on työelämän kehittämistyö, jossa tavoitellaan käytännön toiminnan kehittämistä, järjestämistä tai ohjeistamista. Yleensä toiminnallisella opinnäytetyöllä on toimeksiantaja. Toiminnalliseen opinnäytetyöhön sisältyvät produkti eli tuotos ja opinnäytetyöraportti. (Lumme, Leinonen, Leino, Falenius & Sundqvist 2006.)

Työelämään pohjautuva opinnäytetyö voi olla rakenteeltaan projektityyppinen. Sen voi toteuttaa yksittäinen opiskelija tai opiskelijoiden muodostama ryhmä. Projektityyppisen opinnäytetyön aiheena voivat olla esimerkiksi yrityksen Internet-sivujen suunnittelu, intranetin suunnittelu ja toteutus, uuden työntekijän pe-

rehdyttämispöytäkirja tai sisäisen palvelujärjestelmän lanseeraus. Tyyliään ja ilmaisultaan projektin loppuraportti on samankaltainen kuin opinnäytetyöraportti. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 47–48.)

Opinnäytetyöni toiminnallinen osuus koostuu tuotetietolomakkeiden luomisesta Valkoinen Risti Oy:n teknokemian ja tuoksuosastojen tuotteille. Produktina opinnäytetyössäni ovat luomani tuotetietolomakkeet. Tässä opinnäytetyöraportissa kuvaan tätä tuotetietojenpäivitysprojektia kokonaisuutena sekä omaa rooliani projektissa.

Opinnäytetyöni luvussa kaksi esittelen perusasioita projektityöskentelystä aiheeseen liittyvän teorian avulla. Luvussa kolme esittelen tuotetietojärjestelmän ja sitä ylläpitävän organisaation. Neljännessä luvussa kuvaan käytännön projektia.

1.3 Menetelmälliset valinnat

Toiminnallisissa opinnäytetöissä tutkimuksellinen selvitys on osa tuotteen tai idean selvitystapaa. Toteutustapa tarkoittaa keinoja, joilla materiaali esimerkiksi opasta varten hankitaan, sekä menetelmiä, joilla oppaan valmistus käytännössä toteutetaan. Toiminnallisessa opinnäytetyössä ei välttämättä tarvitse käyttää tutkimuksellisia menetelmiä. Lopullinen opinnäytetyön toteutustapa on kompromissi omien resurssien, toimeksiantajan tarpeiden ja oppilaitoksen opinnäytetöitä koskevien säännösten välillä. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 56–57.)

Havainnointi on perusedellytys kaikelle tieteelliselle työskentelylle ja se soveltuu sekä kielellisen että ei-kielellisen tutkimusaineiston kokoamiseen. Havainnot voivat kohdistua fyysisiin kohteisiin, käyttäytymiseen ja tapahtumiin. Havaintotilanne voi olla joko kentällä aitojen tapahtumien parissa tai se voidaan järjestää laboratorio-olosuhteisiin. (Anttila 1996, 218.)

Havainnointimenetelmän etuna on se, että havainnot voidaan tehdä silloin kun asiat tapahtuvat. Tällöin väliin ei tule ylimääräisiä tulkintoja. Koko tutkimuksen

luotettavuus riippuu hyvin suurelta osin havainnoinnin oikeasta suorituksesta, siksi siihen täytyy kiinnittää huomiota. Havainnointivirheet voivat johtua esimerkiksi virheellisistä kirjauksista muistiinpanoissa. Joskus asioiden ylöskirjaaminen voi viivästyä ja jälkeempään muistiinmerkityt asiat saattavat olla muuttuneita tai puutteellisia. (Anttila 1996, 221.)

Havainnointi voidaan jakaa kahteen pääläjiin: suoraan tai osallistuvaan havainnointiin. Suoraa havainnointia käytetään esimerkiksi silloin, kun tutkija haluaa tarkkailla tapahtumia ilman, että tutkittavat välttämättä tietävät tutkijan läsnäolosta. (Anttila 1996, 218)

Osallistuva havainnointi voidaan jakaa passiiviseen tai aktiiviseen havainnointiin. Aktiivisessa osallistuvassa havainnoinnissa tutkija vaikuttaa läsnäolollaan tutkimaansa ilmiöön jollain tavalla. Passiivisessa osallistuvassa havainnoinnissa tutkija ei vaikuta tutkimaansa ilmiöön. Molemmissa tapauksissa tutkijan on kyettävä erittelemään oma roolinsa ja sen mahdolliset vaikutukset tilanteeseen. (Anttila 1996, 219)

Pääasiallisena tiedonhankintamenetelmänä käytin aktiivista osallistuvaa havainnointia. Havainnointi tapahtui hyvin luontevasti varsinaisen projektityöskentelyn ohessa. Pyrin tekemään muistiinpanoja projektin edetessä. Tämä menetelmä oli kaikkein luonnollisin valinta opinnäytetyöhöni, koska näin sain mielestäni parhaiten kerättyä tietoa.

2 Projektityöskentely

2.1 Projektin määritelmä

Vasta noin 1970–1980-luvuilla projektit ovat tulleet eri työpaikoilla yleisiksi työskentelymuodoiksi. Työtä on tehty jo vuosisatojen ajan projektimaisesti, mutta näitä hankkeita ei kuitenkaan ole vielä nimitetty projekteiksi. Esimerkiksi erilaiset rakennus- tai kehityshankkeet ovat itse asiassa aina olleet projekteja, mutta niitä ei aikanaan ole kutsuttu projekteiksi. (Rissanen 2002, 13.)

Projekti on kertaluontoinen tehtäväkokonaisuus, joka pyrkii asetettuihin tavoitteisiin rajatussa ajassa. Projektin toteuttamisesta vastaa sitä varten perustettu organisaatio, jolla on käytettävissään selkeästi määritellyt resurssit. Projektilla pitää olla selkeä ja realistinen tavoitteenasettelu ja aikataulu. Projektin eri osapuolet täytyy olla selkeästi määritelty. (Silfverberg 1996, 11–12.)

Projekti on aina asiakkaan tilaama. Asiakkaan asettamat vaatimukset ja reunaehdot rajaavat projektin toimintaa. Asiakas voi tulla joko oman organisaation sisältä tai ulkopuolisesta organisaatiosta riippuen siitä, onko kyseessä kehittämisprojekti vai toimitusprojekti. (Ruuska 2007, 20.)

Projekteja perustetaan erilaisia tarkoituksia varten. Esimerkiksi rakennusprojekteissa toteutetaan rakennussuunnitelmaa. Tietotekniikkaprojekteissa sen sijaan rakennetaan jotain tietojärjestelmää tai sen osaa. Usein projekteihin liitetään seuraavat oletukset:

1. Projektit ovat ainutlaatuisia ja edustavat hyvin määriteltyä ja rajattua toimintaa.
2. Projekteilla on ennalta määritellyt tavoitteet.
3. Onnistuneet projektit ovat hyvin suunniteltuja.
4. Menestyvät projektityöntekijät pysyvät aika- ja budjettitavoitteissaan.
5. Projektiin tarvitaan ryhmätyöskentelyä ja siihen sitoutumista.

6. Projektin aikana kehitetyt uudet asiat jäävät osaksi normaaleja käytäntöjä.

(Nikkilä, Paasivaara & Suhonen 2008, 7–8.)

Projektien kesto vaihtelee kuukaudesta useaan vuoteen. Myös projektien syvyys vaihtelee. Pinnalliset projektit eivät pyri vaikuttamaan toiminnan perusteisiin. Syvälliset projektit sen sijaan pyrkivät vaikuttamaan toiminnan perusteisiin ja rakenteisiin pysyvästi. Projektit jakautuvat kahdenlaisiin myös laajuutensa perusteella: mittaviin uudistuksiin pyrkiviin ja pieniin työyhteisöjen omista kehittämistarpeista nouseviin projekteihin. Työyhteisön omista tarpeista nousevat projektit ovat yleensä konkreettisia ja lähellä arjen toimintaa. (Nikkilä ym. 2008, 8–10.)

Yhteiskunta edellyttää toimijoiltaan nopeutta, joustavuutta, tehokkuutta ja yhteistoimintakykyä. Projektimuotoinen työskentelytapa sopii tähän ympäristöön loistavasti, koska se on tavoitteellinen, tehokas ja määräaikainen. Yritysmailmassa asiakkaat ja kilpailu aiheuttavat työyhteisöille haasteita, joita varten toiminnalle on määriteltävä selkeät yhteiset tavoitteet ja toimittava niiden pohjalta. Projekti työskentelymuotona ja toimintatapana pakottaa aina määrittämään tavoitteet edes jollain tasolla. (Rissanen 2002, 14.)

2.2 Projektiorganisaatio

Projektiorganisaatio on kertakäyttöinen. Pääorganisaatio antaa projektille tietyn tehtävän ja valtuudet sen suorittamiseen. Projekti on pääorganisaatiolle vastuussa, että asetetut tavoitteet saavutetaan sovitulla resursseilla. Tehtävän suorittamisen jälkeen projektiorganisaatio puretaan ja projekti päättyy. (Ruuska 2007, 21.)

Projektiryhmän jäsenten valinta on merkittävä asia projektin onnistumisen kannalta. Jäsenten tulee aktiivisesti osallistua projektin ohjaukseen ja toimintaan. Projektipäällikön rooli on erityisen tärkeä ja hänen valitseminen on yksi tärkeimpiä projektia koskevia päätöksiä. Pienissä työyhteisöissä järjestettävän projektin

toteuttamiseen voi riittää muutama henkilö, kun taas laajemmissa projekteissa projektiryhmän tueksi tarvitaan johtoryhmä. (Nikkilä ym. 2008, 116–117.)

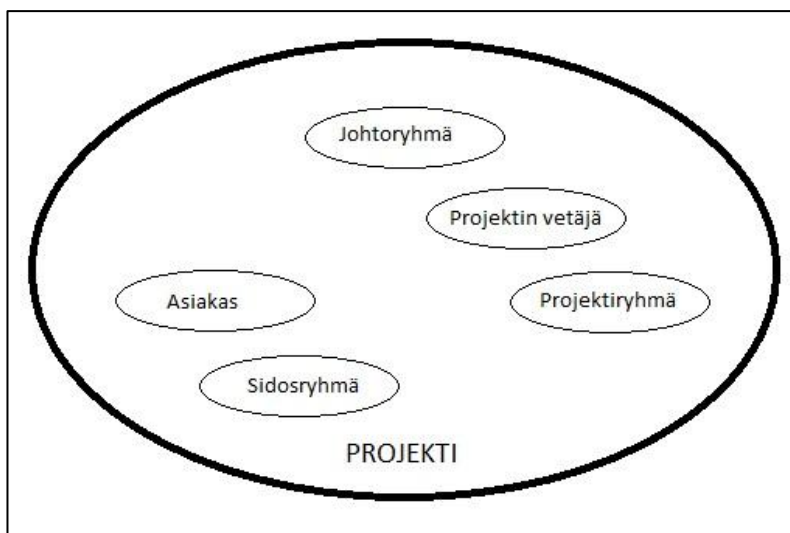
Johtoryhmän tehtävä on valvoa ja ohjata projektin etenemistä. Tarkoituksenmukaisuus on toimivan projektioorganisaation lähtökohta. Toimivan ja tehokkaan johtoryhmän merkitys on projektin onnistumisen kannalta merkittävä ja korostuu voimakkaammin projektin edetessä. (Somermeri & Virkki 2000, 4.)

Projektioorganisaation koko voi vaihdella sen mukaan, missä vaiheessa projekti milloinkin on. Henkilöt suorittavat projektissa tietyn tehtävän, ja kun työ on tehty, he siirtyvät muihin tehtäviin joko projektissa tai sen ulkopuolella. Projektioorganisaation toimivuuden kannalta on olennaista, että valtuudet ja vastuut on määritelty selkeästi ja että päteviä asiantuntijoita on tarpeeksi käytettävissä projektin eri tehtäviin. (Ruuska 2007, 21.)

Projektin käynnistää asettaja, joka valitsee projektille projektipäällikön ja nimitää johtoryhmän. Projektipäällikkö huolehtii projektin päivittäisestä johtamisesta ja yhteydenpidosta sidosryhmiin ja johtoryhmään. Johtoryhmä tukee projektipäällikköä, valvoo projektin etenemistä ja tekee projektin aikataulua, rajausta ja resursseja koskevia päätöksiä. Projektiryhmä koostuu työntekijöistä, jotka kukin vastaavat oman erityisalueensa tehtävistä. Projektiryhmässä voi olla mukana sekä päätoimisesti että osa-aikaisesti projektissa työskenteleviä henkilöitä. (Ruuska 2007, 21.)

Projektipäällikkö valitaan joko tilaaja- tai tekijäorganisaatiosta. Johtajaominaisuudet ja -kokemus ovat tärkeimmät valintakriteerit, mutta myös toimialaosaaaminen on havaittu hyödylliseksi. Projektipäällikkö vastaa projektin toteutuksesta ja toimii projektin johtajana johtoryhmän ohjauksen ja valvonnan alla. (Somermeri & Virkki 2000, 21.)

Projektioorganisaatiossa voi myös korostua joustavuus ja viestinnän vapaus (kuvio 1). Tässä mallissa ei välttämättä ole selkeitä johtaja- ja alaisuhteita. (Nikkilä ym. 2008, 118.)

Kuvio 1. Projektiorganisaation joustava malli. (Nikkilä ym. 2008, 118.)

Useat projektit toteutetaan tiimityömuotoisesti. Onnistuessaan tiimityötapa voi tuoda projektille lisäarvoa, mutta epäonnistuessaan se kuluttaa turhaan projektin resursseja. Tiimi voidaan määritellä projektin yhteydessä seuraavasti: tiimi on pieni ryhmä ihmisiä, jotka ovat sitoutuneet yhteiseen päämäärään, yhteisiin tavoitteisiin ja menetelmiin ja joilla on erilaisia toisiaan täydentäviä taitoja. Tiimi tuntee olevansa yhteisvastuussa projektin onnistumisesta. (Rissanen 2002, 79–81.)

2.3 Projektin vaiheet

Jokaisella projektilla on oma elinkaarensa, joka koostuu tietyistä perusvaiheista: projektin tavoitteiden määrittely, projektin suunnittelu, projektin toteutus ja projektin päättäminen. (Virtanen 2000, 73.)

Projektin onnistumisen kannalta tärkeimpinä korostuvat suunnittelu- ja toteutusvaihe. Erityisen tärkeä on suunnitteluvaihe, koska siinä tehdään keskeisimmät projektiin liittyvät päätökset. (Nikkilä ym. 2008, 104.)

2.3.1 Tavoitteiden määrittely

Projekti aloitetaan tavoitteiden määrittelyvaiheella. Tässä vaiheessa selvitetään esimerkiksi se, kenelle projekti tehdään, minkä tyyppisestä projektista on kysymys ja mitkä ovat projektin kohderyhmät, eli selvitetään miksi projekti ylipäättään pitää tehdä. Määrittelyvaiheessa projektille määritellään päämäärä, missio ja visio. (Virtanen 2000, 74.)

Ennen projektin käynnistämistä tulee kohdealueesta tehdä esiselvitys tai esitutkimus. Sen tarkoituksena on kartoittaa projektin teknis-taloudelliset edellytykset ja varmistaa, että projektin todennäköinen lopputulos tukee organisaation tavoitteita. (Ruuska 2007, 37.)

Esiselvitysten ja varsinaisen projektisuunnittelun välissä tulee aina olla päätöksentekovaihe. Päätöksentekovaiheessa määritellään minkä toteutusvaihtoehdon pohjalta projektin valmisteluja jatketaan vai joudutaanko projekti hylkäämään liian suurten riskiensä takia. Päätöksentekovaiheen tavoitteena on arvioida projektin toteutettavuutta ennen kuin suunnitteluun ja toteutukseen käytetään liikaa resursseja. (Silfverberg 1996, 21.)

Hyvän projektisuunnittelun perustana on kattava taustatietojen tuntemus. Puutteellisiin tietoihin perustuvat suunnitelmat voivat muodostua epärealistisiksi. (Silfverberg 1996, 17.)

2.3.2 Suunnittelu

Projektisuunnittelu on mahdollista jakaa kahteen eri päänäkökulmaan. Ensimmäiseksi suunnittelussa korostuu projektin tavoitteen määrittely. Seuraavaksi keskitytään projektin käytännön toteuttamisen suunnitteluun. Ensimmäiseen näkökulmaan liittyy selkeän tavoitteen asettaminen, toiseen liittyy projektin ohjaus, resurssisuunnittelu, projektin osittaminen ja arvioinnin suunnittelu. (Nikkilä ym. 2008, 122.)

Projektin suunnittelu sisältää erilaisia suunnitelmien arviointivaiheita, suunnitelma-asiakirjojen laatimista ja suunnitteluanalyyskejä. Suunnitteluanalyysien pitää kattaa kaikki aiheet jotka ovat oleellisia projektin onnistumisen kannalta tai voivat sisältää projektiin liittyviä riskejä. Periaatteena pitäisi aina olla, että suunnittelussa käydään läpi kaikki projektin kannalta oleelliset aiheet. (Silfverberg 1996, 21–22.)

Suunnitteluvaiheessa on tärkeää antaa projekti-idean kypsymiselle tarpeeksi aikaa. Olennaista on korostaa uuden kehittämistä. On tärkeää perehtyä projektiin liittyvään kirjallisuuteen ja tutkimuksiin. Tällöin ilmiön ymmärtäminen ei jää liian sattumanvaraiseksi tai pinnalliseksi. Ellei projektin tehtävään perehdytä taustatietojen avulla huolellisesti, voidaan projektissa hukata resursseja sellaisiin ratkaisuihin, jotka on jo havaittu huonoiksi muiden toimesta. (Nikkilä ym. 2008, 123.)

Suunnitelman joustavuus on tärkeää etenkin pitkäkestoisessa tai muuttuvissa olosuhteissa toteutetussa projektissa. Tarkat operatiiviset suunnitelmat voidaan tehdä vain suhteellisen lyhyelle jaksolle. Projektin tilanne, projektiin kohdistuvat odotukset, tekniset asiat ja markkinat muuttuvat projektin edetessä. (Rissanen 2002, 56.)

Projektisuunnitelman laajuus, tarkkuus ja suunnitteluprosessi ovat riippuvaisia itse projektista. Tärkeimmät toimintaa ohjaavat operatiiviset suunnitelmat ovat: budjetit, työsuunnitelmat, riskiarviot ja laatudokumentit. Projektisuunnitelma voi olla rakenteeltaan monenlainen. Pääasia on, että suunnitelma vastaa kysymyksiin: kuka tekee, mitä, milloin, miten, millä resursseilla ja miksi? (Rissanen 2002, 54, 57.)

2.3.3 Toteutus

Kun organisaatio, henkilöstö ja resurssit ovat kunnossa sekä projektisuunnitelma on valmis, voi projektin varsinainen toteutus alkaa. Projektinvetäjä huolehtii siitä, että erilaisista resursseista saadaan mahdollisimman paljon hyötyä ja että

projektisuunnitelmaa noudatetaan myös käytännössä. Projekti on pidettävä oikeassa suunnassa tavoitteisiin nähden. Projektin etenemistä on arvioitava ja sitä kautta saatua tietoa verrattava projektisuunnitelmaan, jolloin voidaan todeta, onko toiminta oikea-aikaista ja -suuntaista. (Nikkilä ym. 2008, 132–133.)

Työn toteutusvaiheessa on tärkeää huolehtia siitä, että kaikilla projektiryhmän jäsenillä on selkeä kuva omista rooleistaan ja heihin kohdistuvista odotuksista. Jos joku projektiryhmän jäsenistä ei ole osallistunut projektisuunnitelman laadintaan, täytyy hänelle antaa mahdollisuus perehtyä hyvin projektin tavoitteisiin, menetelmiin ja organisaatioon. (Stenlund 1996, 30.)

Jatkuvan kokonaistilanteen hallinnan ja ryhmähengen ylläpitämiseksi, on projektin tekijöiden kesken suositeltavaa pitää yhteisiä palaverreja, usein näitä nimitetään viikkokokouksiksi. Viikkokokouksessa käsitellään projektiin liittyviä tiedotusluontoisia asioita ja kunkin projektin osa-alueen tehtävien etenemistä. Tulevat ja tehdyt työt, niiden työmäärät ja kestot sekä muut projektin kannalta olennaiset asiat käsitellään henkilötasolla. (Sommermeri & Virkki 2000, 66.)

Projektipäällikön tehtävänä on reagoida poikkeamiin suunnitelmassa. Pienet poikkeamat, jotka eivät vaikuta projektin kokonaiskustannuksiin, -työmääriin tai aikatauluun, hoidetaan työnjohdollisilla toimenpiteillä suunnitelman sallimissa rajoissa. Jos poikkeamat suunnitelmasta ovat merkittäviä, täytyy projektisuunnitelmaa muuttaa. (Sommermeri & Virkki 2000, 67.)

Yksityiskohtaiset suunnitelmat, kuten esimerkiksi koulutusohjelmat ja markkinointisuunnitelmat kuuluvat projektin toteutusvaiheeseen. Työsuunnitelmat tehdään projektisuunnitelmassa määriteltyjen tavoitteiden ja tuotosten avulla. (Silverberg 1996, 24.)

2.3.4 Päätäminen

Projektinvetäjä varmistaa ennen projektin päättämistä, että projektilla on päästy suunnitelmien mukaiseen tulokseen. Päätämisyvaiheessa tiedotetaan projektin

tuloksista sidosryhmille ja toteutetaan arviointi. Keskeisintä on projektiryhmän toiminnan päättäminen. Tässä vaiheessa projektin tulokset otetaan käyttöön sekä suunnitellaan ja pohditaan, mitä tuloksille seuraavaksi tapahtuu. (Nikkilä ym. 2008, 137.)

Päätöskokouksen pitäminen on tärkeää. Siinä kerrotaan projektin tulokset ja käydään arvioivaa keskustelua. Kokous on konkreettinen tapa päättää projekti. Yleensä päätöskokoukseen kutsutaan pienissä projekteissa koko projektiryhmä, isoissa taas koko projektiorganisaatio ja muita sidosryhmien ja asiakkaiden edustajia. (Nikkilä ym. 2008, 138.)

Joskus projekti voi päättyä esimerkiksi rahoituksen loppumisen takia tai jos olosuhteet muuttuvat siten, että projekti ei ole enää tarpeellinen. Projekti voi päättyä myös jos sen avainhenkilöt joutuvat poistumaan projektista. (Rissanen 2002, 171.)

2.4 Projektin arviointi

Arviointi voidaan toteuttaa ennakoarviointina, jossa keskitytään arvioimaan projektin riskejä, projektin tavoitetta ja tarkoituksenmukaisuutta. Toimeenpanon aikana toteutetussa arvioinnissa voidaan arvioida esimerkiksi projektin toimintatapoja ja projektiorganisaation menetelmiä. Jälkikäteisarvioinnissa keskitytään arvioimaan saavutettuja tuloksia ja niiden vaikutuksia. Usein projektin arviointi sijoittuu projektin toteuttamis- tai päättämisvaiheeseen. (Nikkilä ym. 2008, 140–141.)

Projektien onnistumisen kriteerit eroavat huomattavasti eri alojen kesken. Esimerkiksi tekniikan alalla onnistumisen kriteereinä usein ovat tavoitteiden saavuttaminen sekä budjetissa ja aikataulussa pysyminen. Sosiaalialalla aiemmin mainittujen kriteerien lisäksi onnistumiseen voi vaikuttaa asiakastyytyväisyys ja työhyvinvointi. Nämä erot johtuvat projektien erilaisista tavoitteista. (Nikkilä ym. 2008, 139–140.)

Projektien arviointi ja onnistumisen määrittely on moniselitteistä. Projekteilla on useita eri tavoitteita:

- sisällölliset ja laadulliset tavoitteet
- toteutukselliset tavoitteet
- ajalliset tavoitteet
- taloudelliset tavoitteet.

(Ruuska 2007, 274.)

Nämä tavoitteet saattavat olla keskenään ristiriidassa ja tärkeysjärjestys voi vaihdella näkökulmasta riippuen. Yleensä sanotaan, että onnistuneessa projektissa saavutetaan tavoitellut tulokset suunnitellun budjetin ja aikataulun puitteissa. Projektin onnistumista arvioidaan vertaamalla käytännössä toteutuneita tavoitteita projektisuunnitelmaan. Odotukset voivat jäädä täyttymättä puutteellisen projektisuunnitelman tai toteutusprosessin takia. (Ruuska 2007, 274–275.)

Projektin sisäisen arvioinnin vaarana on se, että projektin toteuttajat eivät onnistu arvioimaan tuloksia tarpeeksi objektiivisesti. Laajoissa ja pitkäaikaisissa projekteissa on syytä tehdä väliarvioinnit, joissa mahdollisimman puolueeton asiantuntijaryhmä arvioi projektin tavoitteiden saavuttamista ja laatii ehdotukset mahdollisesti tarvittavista muutoksista. (Silfverberg 1996, 24–25.)

Projektin vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi on projektiarvioinnin kannalta korostunut viime vuosina. Projektin vaikuttavuudella tarkoitetaan sitä missä määrin projekti tuottaa tavoitellut vaikutukset ja pystyy vaikuttamaan siihen ongelmaan, johon projekti keskittyy. Ainoastaan onnistuneella projektilla ja sen tuloksien sulauttamisella käytäntöön saadaan aikaan todellisia vaikutuksia. Projektin vaikuttavuutta voidaan arvioida esimerkiksi suuntaamalla haastattelu tai kysely projektin asiakkaille. (Nikkilä ym. 2008, 144.)

2.5 Projektityöskentelyn haasteet ja edut

Projektityöskentely on kiinteä osa työyhteisöä ja sen kehittämistä. Uudistumisen perusteina täytyy olla havainnot, jotka liittyvät oman työyhteisön tarpeisiin. Käytäntöön liittyvät muutokset motivoivat työyhteisöä. Yleisiä projektityöskentelyn haasteita:

1. Projektin eri vaiheita tulee pitää yhtä tärkeinä. (Suunnittelu ja aloitusvaihe, toteuttamisvaihe, päättämisen- ja arviointivaihe.)
2. Projektien innostavuutta täytyy ylläpitää niiden koko elinkaaren ajan.
3. Aikaisempaan kirjallisuuteen ja tutkimukseen tulee perehtyä ennen projektien suunnittelun aloittamista. Tällöin edesautetaan projektin rakentamista vankalle pohjalle.
4. Projektityö heijastaa vaikutuksensa yksilön, ryhmien ja työyhteisön tasolle. (Nikkilä ym. 2008, 147.)

Työyhteisön kannalta keskeiset haasteet:

5. Työyhteisön yksittäisten projektien tulee olla osa hallittua muutosta. Tällöin tulee huomioida projektin tarpeellisuus, sitoutuuko projektiin liikaa resursseja tai onko tuloksilla käytännössä merkitystä.
6. Työyhteisössä on tärkeää huomioida, että projektit edistävät kehitystä. Työyhteisön piirissä tulee miettiä, mitä toteutetussa toiminnassa on vahvistamisen ja säilyttämisen arvoista. Tarpeettomat projektit johtavat työyhteisön ylikuormittumiseen. (Nikkilä ym. 2008, 148.)

Ryhmätason kannalta keskeiset haasteet:

7. Ryhmätyön kehittäminen. Sellaisen toimintakulttuurin luominen, jossa ihmisillä on mahdollisuus keskustella erilaisista toimintatavoista ja näkökulmista. (Nikkilä ym. 2008, 148.)

Yksilötason kannalta keskeiset haasteet:

8. Haasteena on saada innostuminen kestämaan koko projektin ajan. Innostuneisuudella tarkoitetaan sitä, että työntekijä itse vaikuttaa omatoimisesti ja aktiivisesti työyhteisön kehittämiseen. Innostumisen perustana

toimii työntekijän aito ja tunneperäinen halu osallistua toimintaan. (Nikkilä ym. 2008, 148.)

Suurissa projekteissa haasteena on välttää luomasta niin sanottua ikuisuusprojektia, jossa samaa ongelmaa yritetään toistuvasti ratkoa eri projektein. Pienet projektit ovat kestoaltaan ja laajuudeltaan pienimuotoisempia, joten niiden toteuttaminen ja organisointi on helpompaa. Pienet projektit tehdään yleensä työarjen ohessa, ulkopuolisia työntekijöitä palkkaamatta ja ilman ulkopuolista rahoitusta. (Nikkilä ym. 2008, 9.)

Se, onko projekti ulkoapäin vai omaehtoisesti määritelty vaikuttaa paljon projektin asemaan työyhteisön arjessa. Ulkoapäin määritelty projekti tarkoittaa projektia, jonka tavoitteet on määritelty työyhteisön ulkopuolelta, esimerkiksi ylemmän johdon toimesta. Jotta tällainen projekti onnistuisi, se on perusteltava mahdollisimman hyvin. Ulkoapäin määritellyt projektit jäävät helposti liian pinnallisiksi, eikä niiden merkitys työyhteisön kannalta avaudu kunnolla, koska usein projektin alkuvaiheessa ei ole käyty avointa ja yhteistä kokousta projektin merkityksestä työyhteisölle. Siten työyhteisön sitoutuminen projektiin saattaa jäädä heikoksi. (Nikkilä ym. 2008, 9.)

Omaehtoinen projekti nousee työyhteisön omasta kehittämistarpeesta. Omaehtoiset projektit ovat usein hyvin konkreettisia ja lähellä arjen toimintaa. Sen ansiosta ne ovat helposti perusteltavissa. Tällaiset projektit voivat liittyä esimerkiksi johtajan tai työyhteisön toimintatapoihin tai ajankäytön järjestelyyn. (Nikkilä ym. 2008, 10.)

Hyvin toteutettu projekti on tuottava ja hyvä tapa tehdä työtä. Projektiorganisaation eri osapuolille tämä työmuoto on kannustava ja palkitseva oppimisympäristö. Projekti tavoittelee aina jotain uutta ja se on jo sinällään motivoivaa ja mielenkiintoista. Yleensä projektin tavoitteeseen liittyy merkittävä haaste. (Rissanen 2002, 24.)

Onnistunut projekti edesauttaa luovaa ajattelua, projektissa ongelmia voidaan tarkastella useista eri näkökulmista. Projekti myös lisää toteuttajiensa kokemus-

ta ja tietotaitoa. Tämä edistää uusien toimintamallien ja käytäntöjen käyttöönottoa organisaatiossa. Projekti voi toimia myös perusorganisaationsa profiilin rakentajana ja tunnettavuuden lisääjänä. (Nikkilä ym. 2008, 14.)

Nykyään projekti on yleinen toimintamuoto. Projektin keskeinen vahvuus toimintamuotona on sen kohdentuminen erilaisten ongelmien ratkaisemiseen osalualueilla, jotka liittyvät palveluihin, johtamiseen, organisaatioihin ja niiden rakenteisiin, henkilöstöön tai prosesseihin. Erilaisten tavoitteiden takia on tärkeää huomioida projektin toimintakonteksti. (Nikkilä ym. 2008, 8.)

Hyvän projektin tulokset sisältävät aina jotain uutta ja tulokset vaikuttavat sekä tekijöihinsä että kohdeympäristöönsä. Projektityöskentely voi tuoda monille vaihtelua työarkeen. (Rissanen 2002, 13.)

2.6 Riskien hallinta

Riski sisältää ajatuksen, että jotain epäedullista voi tapahtua henkilölle itselleen, toiselle henkilölle tai omaisuudelle. Siihen, miten koemme riskit, vaikuttaa tapahtumaan liittyvä epävarmuus, tapahtumaan liittyvät odotukset sekä tapahtuman laajuus ja vakavuus. Riskeihin liittyy aina epävarmuutta, mikäli tapahtuman seuraus tai tulos on täysin ennalta tiedossa, kyseessä ei ole riski. Mitä enemmän tapahtumaan on panostettu, sitä vakavampana siihen kohdistuvat riskit koetaan. (Juvonen, Korhonen, Ojala, Salonen & Vuori 2005, 7–8.)

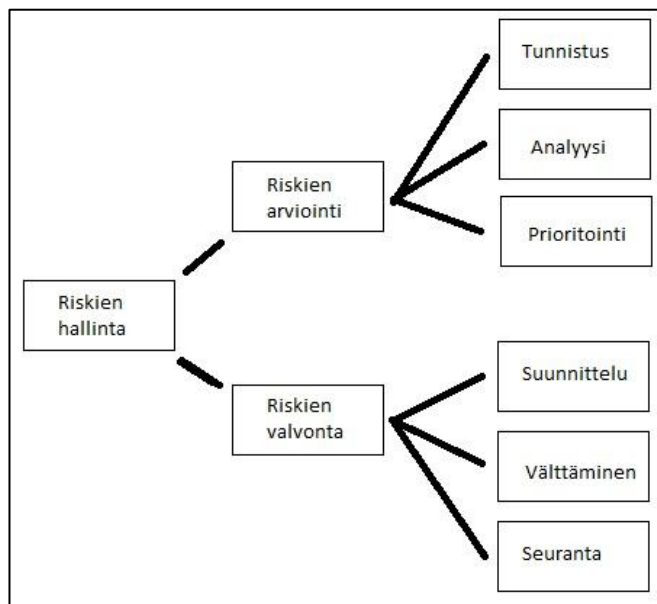
Projektin onnistuminen riippuu paitsi projektista itsestään myös monista ulkoisista tekijöistä. Näissä ulkoisissa tekijöissä tapahtuvat muutokset voivat olla riskejä projektin onnistumiselle. Riskianalyseillä pyritään arvioimaan riskien todennäköisyyttä ja sitä, kuinka suuri vaikutus riskeillä voi olla projektiin. Kaikkia riskejä ei pystytä poistamaan, mutta jäljelle jäävien riskien tulee olla vaikutukseltaan vähäisiä, jotta niiden sattuessa tilanne on vielä korjattavissa. (Silfverberg 1996, 58.)

Riskien hallinta on yksinkertaisesti jokin menettelytapa, jolla voidaan todeta mahdolliset riskit ja keinot niiden eliminoimiseksi tai vaikutusten minimoimiseksi.

Riskien hallinta koostuu seuraavista osa-alueista (kuvio 2):

- riskien analysointi
- riskilistan luominen
- toimenpiteiden suunnittelu
- seuranta ja riskilistan päivittäminen.

(Ruuska 2007, 248.)

Kuvio 2. Riskien hallinta. (Sommermeri & Virkki 2000, 103)

Riskit voidaan jakaa ulkoisiin, kustannus-, aikataulu-, tekniikka- ja toiminnan riskeihin. Esimerkiksi toimintaympäristöön liittyvät muutokset ovat ulkoisia riskejä. Kustannusriskejä ovat muutokset projektin laajuudessa ja hallitsematon kasvu. Ne voivat myös liittyä rahoituksen ja aikataulun ylityksiin. Aikatauluriskit liittyvät epätarkkoihin aikatauluarvioihin ja ennalta arvaamattomiin resurssien menetyksiin. Tekniikkariskit liittyvät viallisten tai vääränlaisten työkalujen aiheuttamiin ongelmiin. Toiminnan riskit liittyvät puutteellisiin tai toimimattomiin menettelyihin. (Nikkilä ym. 2008, 129.)

Riskien hallinnasta huolimatta projektityöskentelyyn liittyy paljon arvaamattomia muutoksia. Usein epäonnistumiset johtuvat projektin menetelmien ja ohjauksen puutteellisuudesta, eivät niinkään teknisistä syistä. Yleinen ongelma on liian

vähäinen suunnittelu. Selkeän päämäärän puuttuminen ja sidosryhmien vaatimusten täyttämättä jättäminen on yksi pääsyistä projektin epäonnistumiselle. (Nikkilä ym. 2008, 130–131.)

3 GS1 Finland toimitusketjun tehostajana

GS1 on puolueeton, voittoa tavoittelematon maailmanlaajuinen organisaatio, joka kehittämiensä ja ylläpitämiensä standardien avulla auttaa asiakkaitaan toimitusketjun tehostamisessa ja hallinnassa. GS1:n ratkaisuja käyttää maailmanlaajuisesti yli 1,4 miljoonaa yritystä ja joka päivä GS1-tunniste on mukana yli 6 miljardin kauppatahtuman kirjaamisessa ja välittämisessä. Näin GS1 on maailman laajimmin käytetty toimitusketjun standardointiratkaisu. GS1 Finland Oy on Keskuskauppakamarin tytäryhtiö. (GS1 Finland Oy 2012a.)

3.1 Tuotetietojen oikeellisuus ja sen merkitys

Tuotetietojen oikeellisuudella tarkoitetaan oikean tuotetiedon toimittamista oikeaan aikaan tuotetiedon hyödyntäjälle. Suomessa on sovittu, että tuotetiedot välitetään tiedontoimittajalta tuotetiedon vastaanottajalle WS1 Sinfos tuotetietopankin kautta. Säännöt siitä, kuinka tiedot pitää ilmoittaa, on määritelty Yhteiset käytännöt -työryhmässä, jossa on edustajina sekä tiedontoimittajia että vastaanottajia. Kaiken WS1 Sinfokseen syötetyn tiedon tulee olla oikeaa, puuttuvaa tietoa käsitellään samalla tavalla kuin virheellistä. (GS1 Finland Oy 2012c.)

Virheellinen tieto voi pahimmillaan aiheuttaa vaaratilanteita, esimerkiksi puutteellisesti ilmoitetut vaarallisten aineiden tiedot tai allergeenit. Virheellisen tiedon korjaaminen jälkeenpäin on kallista. Korjaamisen kustannukset tulevat ylimääräisestä työstä. Tuotetietojen laatua voi parantaa noudattamalla koulutuksessa opittuja sääntöjä, olemalla huolellinen ja varmistamalla asiat joista on epävarma. (GS1 Finland Oy 2012c.)

3.2 Sinfos-tuotetietopankki

Sinfos-tuotetietopankki on tuotetietokanta, jonne tavarantoimittajat tallentavat tuotetietoja ja tiedon vastaanottajat ottavat niitä vastaan tarpeidensa mukaan. Tuotetietojen vastaanottajia ovat esimerkiksi kaupat. Suomessa Sinfosta käytetään tällä hetkellä päivittäistoimialalla. Sinfos-jäseniä on Suomessa yli 500, joista tavarantoimittajina on noin 480 ja tuotetietojen vastaanottajina noin 20 yritystä. (GS1 Finland Oy 2012b.)

Tuotetiedot voidaan lähettää sanomilla tai syöttää tuotetietopankkiin Internet-pohjaisella käyttöliittymällä. Enimmillään tuotteille on annettava noin 200 eri tietoa, riippuen tuoteryhmästä. Tuotteille voidaan antaa muun muassa seuraavia tietoja: mittatiedot, tavararyhmäluokittelut, vaaralliset aineet, allergeenit, kuljetuspakkaustiedot ja lavatiedot. (GS1 Finland Oy 2012b.)

3.3 Siirtymä WS2-tuotetietopankkiin

Vuoden 2013 syksyllä Suomessa siirrytään käyttämään GDSN-standardiin pohjautuvaa WS2-tuotetietopankkia. Maailmalla on käytössä myös muita tuotetietopankkeja, kuten esimerkiksi kansainvälisesti toimiva 1Sync. Tulevaisuudessa tavoitteena on tuotetietojen välittäminen eri tuotetietopankkien välillä GDSN-standardin avulla. Tällöin esimerkiksi suomalainen tavarantoimittaja voi syöttää tuotetiedot omaan kotipankkiinsa, josta tuotetiedot saadaan siirrettyä esimerkiksi 1Synciin. Tämä tuotetietojen siirtäminen tuotetietopankkien välillä edellyttää GDSN-standardin mukaisia tuotetietoja molemmilta tuotetietopankeilta. (GS1 Finland Oy 2012d.)

WS1 Sinfoksessa olevia tuotetietoja on valmisteltava ennen kuin siirtymä uuteen tuotetietopankkiin on mahdollinen. Tavarantoimittajien oli päivitettävä tuotetietonsa WS2-kelpoisiksi vuoden 2012 loppuun mennessä. (GS1 Finland Oy 2012d.)

4 Tuotetietojen päivitys-projekti

Tässä osiossa esittelen projektiin liittyvät tuoteryhmät ja itse yrityksen, sekä käytännön projektin.

4.1 Yritys ja tuoteryhmät

Valkoinen Risti on yli 80 vuoden ajan toiminut suomalainen perheyhtiö. Yritys markkinoi ja myy eri merkkituotteita. Pääasiallisina tuoteryhminä ovat hygieniatuotteet, tuoksut ja elintarvikkeet. Valkoinen Risti vie omia tuotemerkkejään myös ulkomaille. (Valkoinen Risti, 2012a.)

Valkoinen Risti edustaa Suomen markkinoilla useita eri hygienia- ja ihonhoitotuotteita. Omia kotimaisia tuotesarjoja ovat Vival, Vitalis, Super Ice Care ja Emännän -tuoteperheet. Ulkomaisia tuotemerkkejä ovat esimerkiksi Hega ja Keratin. (Valkoinen Risti, 2012b.) Valkoinen Risti tuo Suomen markkinoille myös kodinpuhdistus- ja pesuaineita, esimerkiksi K2r- ja Sparkle Plenty-tuotemerkkejä. (Valkoinen Risti, 2012c.) Valkoisen Ristin Suomessa edustamia tuoksumerkkejä ovat muun muassa Police ja Lotto. (Valkoinen Risti, 2012d.)

4.2 Projektin aloitus ja tavoitteet

Projekti sai alkunsa yhteistyöehdotuksesta. Valkoinen Risti Oy:n teknokemian tuotteiden tuoteryhmäpäällikkö ehdotti heinäkuun 2012 alussa yhteistyöprojektia, jonka lopullisena tavoitteena oli luoda virheetön WS1 Sinfos-tuotetietopankki yrityksen teknokemian ja tuoksujen tuoteryhmille vuoden 2012 loppuun mennessä. Tuotetietopankkiin syötetään tiedot vain niistä tuotteista, joita myydään keskusliikkeille.

Varsinaisen tehtäväalueeni tavoitteisiin projektissa kuului vanhojen tuotetietojen tarkistus ja korjaaminen sekä tuotetietojen luominen uusille tuotteille. Tavoitteet-

na oli, että kaikki tuotetietolomakkeet ovat valmiina marraskuun 2012 aikana. Sovimme myös, että jatkoprojektina tilastoin vanhojen tuotteiden tiedoista löytyvät virheet ja luon yrityskohtaisen tuotetietojen syöttöoppaan, joka tulee tulevaisuudessa toimimaan apuna tuotetietolomakkeiden täyttämässä.

Ensimmäisenä tavoitteenani oli perehtyä tuotetietojen oikeellisuuteen osallistamalla GS1 Finlandin järjestämään tuotetietojen oikeellisuuskoulutukseen. Koulutuksessa käytiin läpi perusasiat GS1 organisaatiosta, tuotetietojen oikeellisuuden merkityksestä, tuotetietojen ilmoittamisesta ja yhteisistä käytännöistä.

4.3 Projektiorganisaatio

Projektiorganisaation projektipäällikkönä toimi Valkoisen Ristin teknokemian tuotteiden tuoteryhmäpäällikkö. Projektiin vaikuttaneisiin yrityksen sisäisiin sidosryhmiin kuului myös tuoksujen tuoteryhmäpäällikkö ja tuotetietojen Sinfokseen syöttämisestä vastaava työntekijä.

Projektin ulkoisiin sidosryhmiin kuuluivat muun muassa tavarantoimittajat ja valmistajat, joilta tarvittaessa sai lisätietoja tuotteista. Ulkoisiin sidosryhmiin kuului myös GS1 Finlandin asiakaspalvelu, joka auttoi tuotetietolomakkeisiin ja Sinfos-tuotetietopankkiin liittyvissä käytännön asioissa. Viestintä eri sidosryhmien välillä hoidettiin tilanteesta riippuen kasvokkain, puhelimitse tai sähköpostin välityksellä.

4.4 Käytännön toteutus ja menetelmät

Projektin varsinainen toteutus alkoi 22.8.2012 GS1 Finland Oy:n järjestämällä tuotetietojen oikeellisuuskoulutuksella. Koulutuksessa ei tutustuttu itse tuotetietolomakkeisiin (Excel-lomake), joille tiedot kerätään ennen niiden syöttämistä itse Sinfos-tuotetietopankkiin. Niinpä koulutuksen jälkeen aloin tutustua Valkoisen Ristin vanhoihin tuotetietolomakkeisiin, yhdessä teknokemian ja tuoksujen tuoteryhmäpäällikköiden kanssa. Samalla kävimme läpi käytännön asioita projek-

tista: järjestyksen jossa kävisin tuoteryhmät läpi, aikataulut ja projektin eri sidosryhmät.

Käytännössä tehtäväni projektissa oli kerätä kaikki tarvittavat tiedot jokaisesta tuotteesta ja verrata saamiani tietoja vanhoihin tuotetietolomakkeisiin jotka olin tulostanut. Keräämäni tiedot syötin virallisiin Excel-muodossa oleviin tuotetietolomakkeisiin. Varsinainen tietojen syöttämisen Sinfos-tuotetietopankkiin suorittaa yrityksen tuotetietojen syöttövastaava luomieni tuotetietolomakkeiden pohjalta.

Tuotetietolomakkeeseen vaadittavat tiedot piti kerätä useista eri lähteistä. Perustiedot, kuten esimerkiksi ainesosalista, tuotteen mitat ja bruttopaino selvisivät itse tuotteesta katsomalla ja mittaamalla. Tuotteen nettopainon sai parhaiten selville tiedustelemalla sitä tuotteen valmistajalta. Erilaiset tuoteryhmittelykoodit, kuten esimerkiksi tullikoodi ja CPV-koodi löytyivät asianomaisilta sivuilta Internetistä.

Kuljetuspakkaustiedot sain tuoteryhmäpäälliköiltä, eli tiedot siitä, kuinka monta myyntierää yhdelle kuljetuslavalle tulee ja kuinka monta yksittäistuotetta yhdessä myyntierässä on. Kun nämä tiedot ja yksittäistuotteen bruttopaino oli tiedossa, pystyin laskemaan tarkasti kokonaisen kuljetuslavan painon. Joitain tuotteita ei käytännössä lähetetty eteenpäin täysinä kuljetuslavoina, jonka takia niistä ei ollut vielä olemassa lavatietoja. Tällöin suunnittelin itse, millä tavalla myyntierät lavalle kasattaisiin ja mitkä olisivat valmiin lavan mitat ja paino.

4.5 Projektin päävaiheet

Projekti jakautui selkeästi kolmeen eri päävaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa käsiteltiin yrityksen vanhojen tuotteiden tuotetiedot tuoteryhmä kerrallaan. Tämä loi edetessään myös hyvän tietotaito-pohjan seuraavaa vaihetta varten, joka oli aivan uusien tuotteiden tuotetietojen luominen. Viimeinen ja samalla projektin pääprosessin päättävä vaihe on kaikkien tuotetietojen syöttäminen Sinfos-tuotetietopankkiin.

4.5.1 Vanhojen tuotetietojen tarkistus

Vanhojen tuotetietojen tarkistus ja korjaus päätettiin yhdessä tuoteryhmäpäälliköiden kanssa suorittaa tuoteryhmä kerrallaan. Ensimmäisenä tuoteryhmänä olivat ihonhoitotuotteet. Toisena vuorossa olivat kodinpuhdistustuotteet, näistä suurin osa oli vaarallisia tuotteita, joista piti täyttää perustietojen lisäksi myös vaarallisten aineiden tiedot. Viimeiseksi tarkastettiin ja korjattiin tuoksujen tuotetiedot.

Tämä projektin vaihe vei ylivoimaisesti eniten aikaa. Varsinkin alussa monia tuotetietolomakkeiden täyttöön liittyviä asioita täytyi varmistaa joko tuoteryhmäpäälliköiltä tai GS1 Finland Oy:n asiakaspalvelusta. Alun jälkeen tuotetietojen kerääminen ja syöttäminen tuotetietolomakkeisiin kuitenkin rutinoitui ja sitä kautta nopeutui huomattavasti. Tässä vaiheessa keräsin tiedot yhteensä 43:sta eri tuotteesta.

4.5.2 Uusien tuotetietojen luominen

Uusien tuotteiden tuotetietojen kerääminen eteni lähes samalla tavalla kuin vanhojenkin tuotteiden. Uusista tuotteista ei kuitenkaan ollut vielä olemassa vakiintuneita myyntierä tai kuljetuslava kokoja, joten kaikkien myyntieräpakkausten ja kuljetuslavojen mitat ja painot täytyi laskea itse. Uusia tuotteita oli yhteensä 12.

4.5.3 Tuotetietojen syöttäminen Sintos-tietopankkiin

Tavoitteena oli saada kaikki tuotetietolomakkeet valmiiksi viimeistään marraskuun 2012 loppuun mennessä. Lomakkeet olivat kuitenkin valmiina jo lokakuun lopussa, joten varsinaiseen tuotetietojen syöttämiseen jäi yritykselle aikaa runsaasti. Luomani tuotetietolomakkeet annettiin Valkoisen Ristin tuotetietojen

syöttövastaavalle, joka syötti WS2 kelpoisiksi päivitettyt tiedot Sinfos-tuotetietopankkiin 31.12.2012 mennessä. Oma päätehtäväni projektissa päättyi tuotetietolomakkeiden valmistuttua ja projektin pääpainon siirryttyä itse tuotetietojen syöttämiseen.

4.6 Jatkoprojektit

Jatkoprojektina teen vuoden 2013 helmikuun loppuun mennessä Valkoiselle Ristille yrityskohtaisen Sintos-oppaan. Oppaassa tullaan käymään läpi kohta kohdalta tuotetietolomakkeen täyttämisen. Yrityksellä ei ole aiemmin ollut käytettävissään vastaavanlaista opasta. Oppaan tavoitteena on edistää ja ylläpitää yrityksen tuotetietojen oikeellisuutta tulevaisuudessa.

4.7 Arvio projektista

Kokonaisuutena projekti onnistui loistavasti. Alussa työmäärä tuntui hyvin suurelta. Tuotetietolomakkeet valmistuivat kuitenkin etuajassa, mistä oli suuri etu Valkoisen Ristin tuotetietojen syöttövastaavalle. Näin hänen loppuvuoden työaikataulustaan ei tullut läheskään niin tiivis, kuin alkuperäisten suunnitelmien mukaan olisi tullut.

Viestintä projektin eri sidosryhmien välillä sujui yleisesti ottaen täsmällisesti ja hyvin. Tavarantoimittajilta sähköpostitse pyydettyjä tietoja ei tarvinnut missään vaiheessa odottaa kauan ja GS1 Finlandin asiakaspalvelusta sai nopeasti neuvoja tarvittaessa.

Odottamattomia vastoinikäymisiä sattui projektin aikana vain vähän. Suurin vastoinkäyminen sattui aivan projektin alkuvaiheilla, kun poistin vahingossa kaikki siihen mennessä luomani tuotetietolomakkeet (noin 15 lomaketta), eikä niistä ollut minkäänlaisia varmuuskopioita. Poistettujen lomakkeiden uudelleen tekeminen sujui kuitenkin nopeasti, sillä olin kirjannut myös vihkooni paljon lomakkeisiin tulevia tietoja. Vahingon takia ylimääräistä työtä tuli noin kahdeksan tun-

tia. Tapahtuman jälkeen aloin varmuuskopioida tuotetietolomakkeita useaan kertaan joka päivä.

Projektin alkaessa tuotetietolomakkeisiin ei vielä ollut pakollista täyttää GPC-attribuutteja ja -arvoja, eli koodeja joiden avulla kaupparyhmät saavat yksityiskohtaisempaa tietoa tuotteista. (GS1 Finland, e.) Ainoastaan Brick-tason (tavararyhmän) ilmoittaminen oli pakollista. GS1 Finland Oy lähetti myöhemmin projektin edetessä yleisen tiedotteen yrityksille, jossa kerrottiin, että myös GPC-attribuutit ja -arvot on annettava kaikille tuotteille. Kuitenkin tässä vaiheessa lähes kaikki tuotetietolomakkeet olivat jo valmiina, joten niihin täytyi lisätä nämä tarvittavat tiedot jälkeinpäin.

Epäselvyyttä tietojen keräämisessä oli eniten uusien tuotteiden myyntierä- ja kuljetuslavatietojen saamisessa. Teknokemian tuoteryhmäpäällikkö oli pyytänyt latvialaista tavarantoimittajaa ilmoittamaan myyntieräpakkausten koot ja mitat. Alun perin suunnitelmana oli toimia heiltä saatavien tietojen perusteella, mutta nähtävästi Latviassa ja Suomessa on suuria eroja myyntieräpakkausten koossa, eikä ehdotettuja myyntieräkokoja olisi Suomessa ollut järkevää käyttää. Jouduimme siis itse suunnittelemaan näihin tuotteisiin sopivat myyntieräpakkausten koot.

5 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön aiheena oleva projekti oli hyvin käytännönläheinen ja ennen kaikkea opettavainen kokemus. Sain projektista sekä tietoa siitä kuinka projektit käytännössä toimivat yrityksissä, mutta myös arvokasta tietoa ja käytännön kokemusta Suomen päivittäistoimialan käyttämästä tuotetietojärjestelmästä.

Projektin onnistumisessa, eli virheettömän tuotetietopankin luomisessa tärkeintä oli olla mahdollisimman huolellinen. Tuotetietolomakkeissa voi tuotteesta riippuen olla enimmillään täytettävänä jopa 200 eri kohtaa, joten huomion herpaantuminen hetkeksi todennäköisesti johtaa virheisiin. Tuotetietolomakkeiden täyttövaiheen lisäksi tiedon pitää pysyä oikeana myös siinä vaiheessa, kun tietoja varsinaisesti syötetään Sinfos-tuotetietopankkiin.

GS1 tai Sinfos-tuotetietopankki eivät olleet minulle ennalta tuttuja aiheita. Ennen tuotetietojen oikeellisuuskoulutusta tutustuin aiheeseen Internetin kautta ja sain jonkinlaisen käsityksen siitä, millainen projekti tulisi käytännössä olemaan.

Tuotetietojen päivitysprosessi ei ole monimutkainen, kun perusasiat on saanut sisäistettyä. Prosessi on kuitenkin monivaiheinen ja täydellistä keskittymistä vaativa, siksi inhimillisten virheiden todennäköisyys on korkea.

Projektityöskentelyyn liittyvää kirjallisuutta löytyi melko hyvin ja mielestäni olen saanut poimittua tähän opinnäytetyöhön kaikki oleelliset asiat.

Lähteet

- Anttila, P. 1996. Tutkimisen taito ja tiedon hankinta. Helsinki: Akatiimi Oy.
- Nikkilä, J., Paasivaara, L. & Suhonen, M. 2008. Innostavat projektit. Helsinki: Suomen sairaanhoitajaliitto ry.
- Rissanen, T. 2002. Projektilla tulokseen: projektin suunnittelu, toteutus, motiivointi ja seuranta. Jyväskylä: Gummerus.
- Ruuska, K. 2007. Pidä projekti hallinnassa. Helsinki: Talentum Media Oy.
- Silfverberg, P. 1996. Ideasta projektiksi. Helsinki: Oy Edita Ab.
- Somermeri, A. & Virkki, P. 2000. Projektityö: kehittämisen moottori. Helsinki: Oy Edita Ab.
- Stenlund, H. 1996. Projektijohtamisen perusteet. Helsinki: Oy Edita Ab.
- Virtanen, P. 2000. Projektityö. Helsinki: WSOY.
- Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Falenius, M., Leino, M., Leinonen, R., Lumme, R., Sundqvist, L. 2006. Monimuotoinen / toiminnallinen opinnäytetyö.
<http://www.amk.fi/opintojaksot/030906/1113558655385/1154602577913/1154670359399/1154756862024.html> 8.11.2012.
- Juvonen, M., Korhonen, H., Ojala V M., Salonen, T., Vuori, H. 2005. Yrityksen riskienhallinta. Helsinki: Suomen vakuutusalan koulutus ja kustannus Oy.
- GS1 Finland, 2012a. GS1 Finland Oy.
<http://www.gs1.fi/gs1-finland> 2.11.2012.
- GS1 Finland, 2012b. Sinfos-tuotetietopankki.
<http://www.gs1.fi/sinfos-tuotetietopankki> 2.11.2012.
- GS1 Finland, 2012c. Tuotetietojen oikeellisuus. <http://www.gs1.fi/sinfos-tuotetietopankki/tuotetietojen-oikeellisuus> 2.11.2012.
- GS1 Finland, 2012d. WS1-WS2-siirtymä.
<http://www.gs1.fi/sinfos-tuotetietopankki/ws1-ws2-siirtyma> 2.11.2012.
- GS1 Finland, 2012e. GPC-ryhmittely.
<http://www.gs1.fi/sinfos-tuotetietopankki/gpc-ryhmittely> 6.11.2012.

- Valkoinen Risti, 2012a. Yritysesittely.
http://www.valkri.fi/index.php?node_id=2365 5.11.2012.
- Valkoinen Risti, 2012b. Henkilökohtainen hygienia ja
ihonhoito. http://www.valkri.fi/index.php?node_id=2372 5.11.2012.
- Valkoinen Risti, 2012c.
Kodinpuhdistustuotteet.
http://www.valkri.fi/index.php?node_id=2373 5.11.2012.
- Valkoinen Risti, 2012d. Tuoksut.
http://www.valkri.fi/index.php?node_id=2374 5.11.2012.